

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8CoCsp/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120370208
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:6120370208.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivice Čelkovej v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava - Ružinov, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava - Ružinov, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: J. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, XXX XX J. nad P., o zaplatenie 383,82 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 28Csp/11/2021-84 zo dňa 16. novembra 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd p o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II., ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a vo výroku III. o náhrade trov konania.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania proti žalobcovi n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 318,65 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 318,65 Eur od 03.06.2019 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 35 Eur, zročných vždy do 20. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, až do úplného vyrovnania dlhu, pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich. Výrokom II. súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku zamietol a výrokom III. žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66,04 %.

1.2 V odôvodnení svojho rozsudku konštatoval skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z výsledkov dokazovania. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 21.11.2018 zmluvu o poskytovaní prístupu k TV službe cez internet č. A12866312, na základe ktorej sa žalobca zaviazal zriadiť žalovanému prístup za účelom užívania služby Orange TV Šport cez internet a aktiváciu služieb Mobilná TV, Balík Orange Šport a žalovaný sa zaviazal platiť za tieto služby ceny stanovené cenníkom. Ďalej v ten istý deň uzavreli aj zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A12866246, na základe ktorej bol žalobca povinný zriadiť žalovanému prístup k verejnej telefónnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Išlo o účastnícky program "Go 20 eur". Služby, ktoré sa žalobca zaviazal žalovanému poskytnúť na základe vyššie uvedených zmlúv, žalovanému sprístupnil a zriadil mu prístup k uvedeným službám prostredníctvom SIM karty s prideleným telefónnym číslom XXXXXXXXXX. Sporové strany zároveň uzatvorili dňa 21.11.2018 dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. A12866246, predmetom ktorého bola aj dohoda o predaji mobilného zariadenia U. R. Y. L. red za kúpnu cenu 172 Eur. Ďalej žalobca a žalovaný uzavreli dňa 21.11.2018 aj dohodu o splátkach, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal zaplatiť časť kúpnej ceny

vo výške 4 eur po uzatvorení tejto dohody a zvyšok kúpnej ceny za kúpu mobilného zariadenia U. R. Y. red vo výške 168 Eur v 24 mesačných splátkach vo výške 7 Eur. V čl. 2 bod 2.1 dohody o splátkach sa strany dohodli, že kupujúci bol povinný riadne a včas zaplatiť zvyšnú časť kúpnej ceny v mesačných splátkach v zmysle ustanovení tejto dohody. Kupujúci bol povinný platiť jednotlivé mesačné splátky, a to na základe výzvy zaslanej podnikom kupujúcemu, po skončení každého celého účtovacieho obdobia, pričom kupujúci bol povinný platiť jednotlivé splátky v lehote splatnosti, ktorá bola 14 dní od vystavenia výzvy na úhradu splátky, pokiaľ nebola vo výzve uvedená dlhšia lehota splatnosti. V čl. 2 bode 2.3 písm. a) dohody o splátkach sa zmluvné strany dohodli, že celá nezaplatená zvyšná časť kúpnej ceny sa stáva splatnou, ak účastník bude v omeškaní so zaplatením ktorejkoľvek splátky zvyšnej časti kúpnej ceny po dobu minimálne troch mesiacov, v takom prípade sa stáva celá nezaplatená časť zvyšnej časti kúpnej ceny splatnou 15 dní odo dňa doručenia upozornenia kupujúcemu, že podnik si uplatní právo na zaplatenie celej nezaplanej časti zvyšnej kúpnej ceny, alebo v iný neskorší dátum, určený v uvedenom upozornení. Na základe využívania služieb žalobca vyúčtoval žalovanému poplatky za poskytnuté služby faktúrami: - faktúra

č. 5487676719 zo dňa 25.12.2018 na sumu 17,76 Eur so splatnosťou 08.01.2019, - faktúra

č. 5487675073 zo dňa 25.12.2018 na sumu 66,59 Eur so splatnosťou 08.01.2019, - faktúra

č. 5492220449 zo dňa 22.01.2019 na sumu 4 Eur so splatnosťou 05.02.2019, faktúra

č. 5492218818 zo dňa 22.01.2019 na sumu 58,30 Eur so splatnosťou 05.02.2019, - faktúra

č. 5496784791 zo dňa 22.02.2019 na sumu 59,70 Eur so splatnosťou 08.03.2019. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 23.04.2019 vyzval žalovaného na úhradu vzniknutej pohľadávky v dodatočnej lehote, do 02.06.2019. Žalovaný na výzvu ani na pokus

o pokonávku nereagoval ani čiastočnou úhradou. Pokusom o pokonávku vyzval žalobca žalovaného aj na úhradu splátok za zariadenie v sume 28 Eur s upozornením, že ak nedôjde

k úhrade do 15 dní od doručenia tohto upozornenia, uplynutím tejto lehoty sa ruší výhoda splátok a žalobca požaduje aj jednorazové zaplatenie všetkých zostávajúcich nezaplatených splátok zvyšnej kúpnej ceny zariadenia vo výške 168 Eur. Následne žalobca vyzval žalovaného výzvou zo dňa 13.07.2020.

1.3 Na základe uvedených skutkových zistení súd prvej inštancie vzťah medzi stranami sporu právne posúdil podľa § 488, § 491 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4

písm. k), 5, § 544 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 44 ods. 1, 2 § 43 ods. 1 písm. a), § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách,

§ 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., a konštatoval, že žalovaný uzavrel so žalobcom zmluvu o poskytovaní verejných služieb a dodatok k zmluve, na základe ktorých sa žalobca zaviazal poskytovať ako žalovanému fyzickej osobe - nepodnikateľovi služby a žalovaný sa zaviazal platiť za tieto služby ceny stanovené platným cenníkom po dobu 24 mesiacov. Súd prvej inštancie posúdil predmetné zmluvy a dodatok k zmluve v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako spotrebiteľské zmluvy uzatvorené podľa zákona č. 351/2011

Z. z. o elektronických komunikáciách, pričom vychádzal i z právneho názoru vysloveného Najvyšším súdom SR v uznesení sp. zn. 5MCdo 20/2009 zo dňa 25.01.2011 (R 36/2013), že zmluva o pripojení (rovnako aj zmluva o poskytovaní verejných služieb) je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou, i keď v Občianskom zákonníku nie je výslovne upravená ako spotrebiteľská zmluva. Žalovaný okrem výberu programu a svojho podpisu žiadnym spôsobom neparticipoval na koncipovaní obsahu zmluvy a dodatku k nej. Súdu prvej inštancie bolo z rozhodovacej činnosti známe, že žalobca vzorový text zmluvy používal vo viacerých prípadoch pri poskytovaní služieb iným spotrebiteľom. Zároveň sporové strany uzavreli dňa 21.11.2018 dohodu o splátkach, na základe ktorej sa žalobca zaviazal previesť vlastnícke právo k mobilnému telefónu na žalovaného, ktorý sa zaviazal uhradiť žalobcovi akontáciu a následne zvyšok kúpnej ceny v dohodnutých mesačných splátkach, pričom aj táto dohoda bola spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka

a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Z listinných dôkazov mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaný užíval službu Orange Šport cez internet a prostredníctvom odovzdanej SIM karty žalobcom poskytované telekomunikačné služby, pričom žalobca mu vystavil faktúry za obdobie od 21.11.2018 do 19.03.2019, ktoré žalovaný neuhradil. Žalobca si uplatnil nárok v celkovej výške 150,65 Eur, nakoľko časť vyfakturovanej sumy účtovne odpísal. Žalovaný taktiež neuhradil žalobcovi zvyšnú časť kúpnej ceny za mobilný telefón vo výške 168 Eur. Žalobca túto zvyšnú časť kúpnej ceny oprávnené zosplatnil v zmysle čl. 2 bodu 2.3 písm. a) dohody o splátkach, pretože žalovaný napriek pokusu o pokonávku omeškané splátky kúpnej ceny žalobcovi v dodatočnej lehote neuhradil. Cenu za poskytnuté služby v sume 150,65 Eur a zosplatenú zvyšnú časť kúpnej ceny za mobilný telefón vo výške 168

eur, spolu vo výške 318,65 Eur, žalovaný žalobcovi nezaplatil, čím porušil svoju zmluvnú záväzkovú povinnosť. Túto sumu v konaní nerozporoval, naopak uznal ju a žiadal o možnosť zaplatiť ju v splátkach po 35 Eur mesačne, s čím žalobca súhlasil. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie žalobe v tejto časti vyhovel a priznal žalobcovi sumu 318,65 Eur, ktorú podľa § 232 ods. 4 CSP povolil žalovanému splácať v mesačných splátkach po 35 Eur mesačne s tým, že neuhradením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celý dlh. Súd prvej inštancie rozhodol aj o žalobcom uplatnenom príslušenstve pohľadávky. Uplatnený úrok z omeškania z priznanej sumy posúdil podľa § 517 ods. 2

Obč. zák. a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., pričom rozhodným dňom pre určenie výšky úroku z omeškania bol prvý deň omeškania, teda prvý deň nasledujúci po márnom uplynutí lehoty splatnosti určenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 03.06.2019. Žalobca si ďalej uplatnil aj zmluvnú pokutu vo výške 65,17 Eur podľa ustanovenia čl. 2 bodu 2.5 písm. a) dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb. V danom ustanovení bola zakotvená povinnosť účastníka zaplatiť podniku zmluvnú pokutu vtedy, ak účastník porušil svoje zmluvné povinnosti tým, že počas doby viazanosti nezaplatil cenu za poskytnuté služby v lehotách splatnosti podľa vystavených faktúr. Súd prvej inštancie zistil, že dohoda o zmluvnej pokute obsahovala všetky podstatné náležitosti v zmysle § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a bola tiež dodržaná písomná forma dohody o zmluvnej pokute vyžadovaná ustanovením § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z úradnej povinnosti musel súd prvej inštancie preskúmať oprávnenosť nároku na zmluvnú pokutu aj z toho hľadiska, či zmluvné ustanovenie, na základe ktorého je nárok na zmluvnú pokutu uplatnený, nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že ustanovenie zmluvy (dodatku) o povinnosti spotrebiteľa zmluvnú zaplatiť pokutu bolo súčasťou žalobcom vopred pripraveného formulárového dodatku k zmluve. Žalovaný sa síce mohol oboznámiť s textom ustanovenia o zmluvnej pokute, ale nemohol ovplyvniť jeho obsah. Súdu prvej inštancie bolo z rozhodovacej činnosti známe, že žalobca používa rovnaké ustanovenie o zmluvnej pokute (podmienky vzniku nároku na pokutu, určenie základu pre výpočet zmluvnej pokuty a spôsob výpočtu zmluvnej pokuty) pri uzatváraní dodatkov

k zmluvám o verejných službách s inými spotrebiteľmi. Žalobca, na ktorom spočívalo podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka dôkazné bremeno, nepreukázal opak, a síce, žeby žalovaný mohol pred uzavretím zmluvy ovplyvniť obsah ustanovenia o zmluvnej pokute. Žalovaný, pokiaľ chcel užívať ponúkané služby žalobcu, musel zmluvu s dodatkom prijať len ako celok, t.j. aj s naoktrojovaným ustanovením o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu. Preto súd prvej inštancie uzavrel, že ustanovenie zmluvy (dodatku) o povinnosti spotrebiteľa zmluvnú zaplatiť pokutu dodávateľovi nebolo dohodnuté individuálne v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z obsahu čl. 2 bodu 2.5 písm. a) dodatku k zmluve vyplynulo, že povinnosť účastníka zaplatiť zmluvnú pokutu vzniká okamihom porušenia zmluvnej povinnosti účastníkom, pričom podnik nemusí v tomto smere vykonať žiaden úkon. Pre vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu sa nevyžaduje ani ukončenie právneho vzťahu zo zmluvy. Zmluvná pokuta bola v dodatku dojednaná vo výške rozdielu akciovej ceny telekomunikačného zariadenia (mobilného telefónu) 172 Eur a jeho predajnej ceny - 240 Eur (68 Eur) v čase uzatvorenia zmluvy po zohľadnení počtu celých mesiacov, ktoré uplynuli od uzavretia dodatku k zmluve do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovaného. Z textu dodatku bolo zrejmé, že výška zmluvnej pokuty bola určená tak, aby vykryla podniku výpadok príjmov vzniknutý tým, že telekomunikačné zariadenie predal spotrebiteľovi za cenu nižšiu než trhovú. Uhradou mesačného paušálu v dohodnutej výške neplatil spotrebiteľ len za skutočne využité služby, ale platil určitú fixnú sumu bez ohľadu na to, či a v akom rozsahu telekomunikačné služby využíva. Ak by došlo k predčasnému zániku zmluvy pred dobou viazanosti, účastník by už nebol povinný platiť dohodnutý mesačný paušál za služby a jediný prostriedok dodávateľa na kompenzáciu poskytnutej zľavy by predstavovala zmluvná pokuta. Predčasným ukončením zmluvy by sa narušil celý hospodársky model žalobcu pri predaji akciového telekomunikačného zariadenia. Porušenie povinnosti účastníka platiť cenu za poskytnuté služby riadne a včas však tento hospodársky model žalobcu nenarušuje, resp. nenarušuje ho do tej miery, aby to znamenalo potrebu kompenzovať celú zľavu z ceny telekomunikačného zariadenia zmluvnou pokutou. Porušenie povinnosti platiť riadne a včas za poskytnuté služby totiž nemalo za následok zánik práv a povinností vyplývajúcich stranám zo zmluvy (nevyplynulo to ani z čl. 3 bod 3.5. dodatku k zmluve, podľa ktorého zanikne platnosť dodatku okamihom uhradenia zmluvnej pokuty) a dodávateľ mohol voči spotrebiteľovi trvať na ďalšom platení dohodnutého mesačného paušálu po dohodnutú dobu viazanosti, čím by mu zostala zachovaná možnosť kompenzovať zľavu z ceny zariadenia. Následky porušenia povinnosti spotrebiteľom vo vzťahu k dodávateľovi sú tak oveľa menšie v porovnaní so situáciou, ak by bola predčasne ukončená platnosť zmluvy. Žalobca netvrdil, žeby v danom prípade došlo k ukončeniu platnosti zmluvy pred dohodnutou dobou viazanosti, neuvádzal, kedy a akým úkonom ktorej

zo zmluvných strán k tomu došlo. Netvrdil teda, že by žalovaný porušil svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti, kedy by prichádzala do úvahy možnosť uplatniť zmluvnú pokutu podľa čl. 2 bodu 2.5 písm. b) dodatku k zmluve. Žalobca zmluvnú pokutu uplatnil na inom skutkovom základe, a síce

z dôvodu, že žalovaný porušil povinnosť uhradiť riadne a včas cenu za služby počas doby viazanosti. Hoci výška zmluvnej pokuty klesá v závislosti od toho, kedy v rámci doby viazanosti porušil spotrebiteľ svoj záväzok včas a riadne uhradiť cenu za služby, dojednanie o zmluvnej pokute nezohľadňuje dobu omeškania spotrebiteľa a ani výšku ceny služieb,

s úhradou ktorej je spotrebiteľ v omeškaní a pre nesplnenie ktorej uplatní dodávateľ zmluvnú pokutu. V tomto smere nebol braný zreteľ na závažnosť porušenia povinnosti, splnenie ktorej zabezpečovala zmluvná pokuta. Výška zmluvnej pokuty musí byť adekvátne vo vzťahu

k porušenej povinnosti, najmä čo do dôsledkov, ktoré takéto porušenie povinnosti má pre dodávateľa. Spotrebiteľ, ktorý neuhradil z fakturovanej ceny za poskytnuté služby čo i len jeden cent a omeškal sa s úhradou hoci i len jeden deň, je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu

v rovnakej výške ako spotrebiteľ, ktorý neuhradil žiadnu časť fakturovanej ceny za poskytnuté služby a doba jeho omeškania je oveľa dlhšia, hoci je zrejmé, že závažnosť porušenia povinnosti nie je v oboch prípadoch rovnaká. Nemožno považovať dojednanie

o zmluvnej pokute za primerané, keďže dojednanie o zmluvnej pokute pre porušenie povinnosti riadne a včas platiť za dodané služby nezohľadňovalo dobu, po ktorú bol účastník v omeškaní a nebralo zreteľ ani na výšku sumy omeškania. Keďže dôsledkom porušenia platobnej povinnosti spotrebiteľa nebolo ukončenie zmluvy, dodávateľovi ostala zachovaná možnosť kompenzovať zľavu z ceny zariadenia tým, že neukončí trvanie zmluvy, a počas celej dohodnutej doby viazanosti si môže voči spotrebiteľovi nárokovať na jednotlivé dohodnuté fixné mesačné platby. S poukazom na všetky uvedené dôvody súd prvej inštancie uzavrel, že dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v ustanovení čl. 2 bodu 2.5 písm.

a) dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb zakladalo hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa tým, že od spotrebiteľa vyžadovalo zaplatenie neprimeranej sankcie za porušenie povinnosti spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je predmetné

zmluvné ustanovenie absolútne neplatné, a plnenie z neho nemožno dodávateľovi

priznať. K rovnakému právnomu záveru v obdobných právnych veciach dospel napr. Krajský súd v Trnave v rozsudku č.k. 23Co 129/2019 zo dňa 21.07.2020, v rozsudku

sp. zn. 24CoCsp 6/2020 zo dňa 12.08.2020. Súd prvej inštancie tiež zdôraznil, že obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách o poskytovaní verejných služieb uzavretých medzi žalobcom a inými spotrebiteľmi už bola predmetom súdnej kontroly,

a súdy ju vyhlásili za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 16Csp/277/2017 zo dňa 17.04.2018, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 16Csp/186/2017-70 zo dňa 28.11.2017). Preto súd nevyhlasoval ustanovenie čl. 2 bodu 2.5 písm. a) dodatku k zmluve o zmluvnej pokute za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu v časti požadovanej zmluvnej pokuty s úrokom z omeškania zamietol ako nedôvodnú.

1.4 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 CSP. Nakoľko žalobca bol úspešný len v časti o zaplatenie sumy 318,65 Eur a úroku z omeškania vo výške 5 % v sume ku dňu vyhlásenia rozsudku 39,19 Eur, čo v súčte predstavuje úspech žalobcu vo výške 357,84 Eur, teda 83,02 % a jeho neúspech 16,98 %. Vzhľadom na uvedené, súd prvej inštancie podľa pomeru úspechu a neúspechu žalobcovi, ktorý mal vo veci čiastočný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66,04 %.

2. Proti tomuto rozsudku čo do výroku II., ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a do súvisiaceho výroku III. o trovách konania žalobca podal včas odvolanie, v ktorom namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a uplatnený nárok mu priznať v celom rozsahu. Uviedol, že argumentácia súdu prvej inštancie, týkajúca sa zmluvnej pokuty, nie je podľa jeho názoru správna. Subjekt, ktorého zmluvne dojednané právo bolo porušené, je oprávnený žiadať porušiteľa zmluvnú pokutu. K uzavretiu dohody o zmluvnej pokute v súdnej veci došlo podpísaním dodatku

k zmluve č. A12866246 zo dňa 21.11.2018 v časti 2.5 písm. a), písm. b), pričom išlo o platné dojednanie zmluvnej pokuty v sume 68 Eur. V ustanovení bodu 2.5 písm. b) bolo zakotvené znižovanie zmluvnej pokuty za splnenia podmienok ustanovených v dodatku. Keďže k nezaplateniu ceny za služby došlo už dňa 09.01.2019, výška zmluvnej pokuty bola znížená a modifikovaná na sumu 65,17 Eur

a vypočítaná za obdobie 23 mesiacov, za ktoré bola zmluvnou pokutou sankcionovaná povinnosť žalovaného porušená. Výšku zmluvnej pokuty žalobca nepovažoval za neprijateľnú, pokiaľ aj zákazník získal profit v podobe zníženej ceny za mobilný telefón v sume 172 Eur, ktorého bežná cena bola 240 Eur, pričom však žalovaný vzal na vedomie, že cena telefónu je nižšia z toho dôvodu, že sa zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení dodatku po dobu viazanosti 24 mesiacov a riadne a včas si plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu z uzatvorenej zmluvy. Podľa názoru žalobcu mal žalovaný možnosť voľby, či si kúpi telekomunikačné zariadenie za riadnu maloobchodnú cenu bez akýchkoľvek ďalších záväzkov alebo si ho kúpi za zníženú cenu na základe dodatku, za splnenia podmienky doby viazanosti a riadneho a včasného plnenia svojich povinností. Neobstojí tak konštatovanie prvoinštančného súdu, že žalovaný nemal možnosť ovplyvniť obsah ustanovenia o zmluvnej pokute. Naopak, mal právo voľby medzi zľavou z kúpnej ceny alebo platbou za zariadenie jednorazovo. Ďalej žalobca uviedol, že zmluvná pokuta bola dojednaná ako sankcia za porušenie zmluvných povinností za účelom dosiahnutia väčšej istoty, že žalovaný zotrvá v zmluvnom vzťahu a bude si svoje zmluvné povinnosti plniť, pričom plnila aj preventívnu funkciu. V prípade žalobcu bolo namieste pristúpiť k vyváženiu práv a povinností jednotlivých strán zmluvného vzťahu, čo sa dosiaholo tým, že medzi stranami bola dohodnutá doba viazanosti 24 mesiacov a taktiež bola dohodnutá zmluvná pokuta. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že dojednaná zmluvná pokuta predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nárok na zmluvnú pokutu v tomto konaní bol založený na dojednaní, ktoré zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvnej povinnosti, keď výšku zmluvnej pokuty robí závislou od času porušenia zmluvnej povinnosti a jej výška bola modifikovaná zo sumy 68 Eur na sumu 65,17 Eur, pri porušení povinnosti žalovaného po mesiaci užívania služieb. Podľa požiadaviek súdnej praxe žalobca upravil aj výšku zmluvnej pokuty, ktorá odzrkadľuje poskytnutú zľavu z kúpnej ceny mobilného telefónu.

Žalobca netvrdil, že porušenie povinnosti platiť riadne a včas má za následok zánik práva a povinnosti zo zmluvy, trvať však na ďalšom platení dohodnutého mesačného paušálu po dohodnutú dobu viazanosti, by stratu žalobcu len zvyšovalo. Podľa žalobcu nemožno prisvedčiť prvostupňovému súdu, že následky porušenia povinností spotrebiteľom vo vzťahu k dodávateľovi sú oveľa menšie v porovnaní so situáciou, ak by bola predčasne ukončená platnosť zmluvy. Poukázal na článok autorov doc. JUDr. Marek Števíček PhD., JUDr. Ing Jarmila Lazíková, PhD. uverejnený v Bulletin slovenskej advokácie o problematike spotrebiteľských zmlúv. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 5Co/16/2010 zo dňa 03.02.2010, z ktorého vyplýva, že zmluvnú pokutu v spotrebiteľských sporoch nemožno paušálne pokladať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca uviedol, že vyvstáva tiež otázka, či postup spotrebiteľa bol v danej situácii v súlade s dobrými mravmi a či nedošlo k naplneniu § 3 ods. 1 § 39 Občianskeho zákonníka, keďže takéto postupy by sa mohli vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nazývať tiež nepoctivým postupom nepoctivého spotrebiteľa. Žalovaný, ktorý získal mobilný telefón, pričom si neplnil povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy, napriek tomu, že zariadenie ďalej užíval, získaval neoprávnený prospech a súčasne naplnil podmienky porušenia zmluvnej povinnosti.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

5. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie, pretože nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a ani to nevyžadoval dôležitý záujem.

6. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

9. Žalobca v odvolaní namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

10. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

11. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

13. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd v prvom rade z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou, ktorá sa týka procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu možno konštatovať, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávania za účelom prejednania veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania.

14. Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vložil. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Prijaté závery vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplyva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá kritériám riadneho odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP.

15. Námietky žalobcu, uvedené v odvolaní, boli takého charakteru, že nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku v prospech žalobcu. Ani v odvolacom konaní neboli tvrdené a ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

16. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva nasledovné:

17. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie čo do výroku, týkajúceho sa zamietnutia nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty na tom závere, že dojednanie zmluvnej pokuty nie je individuálne dojednané, žalovaný ako spotrebiteľ nemohol nijako ovplyvniť jeho obsah a ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

18. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 21.11.2018 a aj dodatok sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, pričom žalobca pri ich uzatváraní a plnení vystupoval ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ. Zmluvy a dodatok majú charakter štandardizovaných zmlúv, ktorých obsah vopred pripravil žalobca ako dodávateľ pre vopred neurčený počet zákazníkov - spotrebiteľov, pričom nebolo zistené, že by žalovaný (okrem výberu programu a svojho podpisu) na tvorbe obsahu zmlúv participoval. Skutočnosť, že niektorá zmluvná podmienka bola medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri uzatváraní zmluvy individuálne dojednaná, musí byť v konaní jednoznačne preukázaná a dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje dodávateľa, ktorý formulárovú zmluvu pripravil. Nestačí tvrdiť, že žalovaný bol pred podpisom zmlúv a dodatku oboznámený s dojednaním o zmluvnej pokute, a že žalovaný si mohol vybrať z viacerých služieb a produktov, ktorý výber by mal vplyv na výšku zmluvnej pokuty, ale žalobca ako dodávateľ by musel preukázať, že žalovaný ako spotrebiteľ mohol pred podpisom zmlúv a dodatku samostatne ovplyvniť obsah dojednaní o zmluvnej pokute. Toto v konaní zistené nebolo, a preto záveru súdu prvej inštancie o tom, že nešlo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, niet čo vytknúť.

19. Okolnosť, že niektorá zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve nebola individuálne dojednaná, však sama osebe nezakladá dôvod zamietnutia nároku uplatňovaného na základe tejto zmluvnej podmienky. Súd je povinný preskúmať predmetné dojednanie z hľadiska prijateľnosti, resp. neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 1 prvej vety a § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že hoci výška zmluvnej pokuty klesá v závislosti od toho, kedy v rámci doby viazanosti porušil spotrebiteľ svoj záväzok včas a riadne uhradiť cenu za služby, dojednanie o zmluvnej pokute nezohľadňuje dobu omeškania spotrebiteľa a ani výšku ceny služieb, s úhradou ktorej je spotrebiteľ v omeškaní a pre nesplnenie ktorej uplatní dodávateľ zmluvnú pokutu. V tomto smere nie je braný zreteľ na závažnosť porušenia povinnosti, splnenie ktorej zabezpečovala zmluvná pokuta. Výška zmluvnej pokuty musí byť adekvátne vo vzťahu k porušenej povinnosti, najmä čo do dôsledkov, ktoré takéto porušenie povinnosti má pre dodávateľa. Spotrebiteľ, ktorý neuhradil z fakturovanej ceny za poskytnuté služby čo i len jeden cent a omeškal sa s úhradou hoci i len jeden deň, je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej výške ako spotrebiteľ, ktorý neuhradil žiadnu časť fakturovanej ceny za poskytnuté služby a doba jeho omeškania je oveľa dlhšia, hoci je zrejme, že závažnosť porušenia povinnosti nie je v oboch prípadoch rovnaká. Nemožno považovať dojednanie o zmluvnej pokute za primerané, keďže dojednanie o zmluvnej pokute pre porušenie povinnosti riadne a včas platiť za dodané služby nezohľadňuje dobu, po ktorú je účastník v omeškaní a neberie zreteľ ani na výšku sumy omeškania, pričom keďže dôsledkom porušenia platobnej povinnosti spotrebiteľa nie je ukončenie zmluvy, dodávateľovi ostane zachovaná možnosť kompenzovať zľavu z ceny zariadenia tým, že neukončí trvanie zmluvy, a počas celej dohodnutej doby viazanosti si môže dodávateľ voči spotrebiteľovi nárokovať na jednotlivé dohodnuté fixné mesačné platby.

20. Odvolací súd sa s týmto posúdením veci stotožňuje.

21. V súdnej veci je dôležité si uvedomiť, že vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta dojednaná v bode 2.5 dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb bola v danom prípade uplatnená z dôvodu riadneho a včasného neuhradenia ceny poskytnutých služieb, ktoré považoval aj odvolací súd uvedené dojednanie o zmluvnej pokute za také, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby za to zaplatil neprimerane vysokú sankciu. Takéto ustanovenie narúša rovnováhu v neprospech spotrebiteľa a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Na tomto závere nič nemení ani tá skutočnosť, že výška pokuty klesá v závislosti od počtu dní uplynutých z doby viazanosti, ako namieta odvolateľ. Neprimeranosť sankcie je totiž daná tým, že toto ustanovenie nezohľadňuje výšku dlhu spotrebiteľa, s ktorým je v omeškaní (v zmysle zmluvného dojednaní môže ísť o rovnakú sankciu za nezaplatenie akejkoľvek aj zanedbateľnej ceny poskytnutej služby, keďže zmluva nič bližšie v tomto smere nevyjedzuje), ani dôsledky, aké toto porušenie má pre veriteľa, ako správne dovodil súd prvej inštancie. V tomto smere neobstojí námietka žalobcu, že je nesprávne konštatovanie súdu prvej inštancie, že zmluvná pokuta nezohľadňuje dobu omeškania a ani výšku ceny služieb, s úhradou ktorých je spotrebiteľ v omeškaní. Ustanovenie zmluvy, predmetom ktorého je zmluvná pokuta, zakotvuje znižovanie výšky zmluvnej pokuty v závislosti od času, kedy k porušeniu povinnosti zo strany spotrebiteľa došlo a aký čas uplynul z doby viazanosti. Uvedené však nemožno stotožniť s dobou omeškania, ktorá je odlišným parametrom.

Podľa dojednania o zmluvnej pokute by žalobca skutočne mohol mať nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty aj vtedy, ak by omeškanie trvalo iba niekoľko dní a spotrebiteľ by sa omeškal s úhradou iba minimálnej sumy. Charakter porušenia povinnosti a závažnosť porušenej povinnosti v tomto prípade odôvodňuje prijatie záveru, že dohodnutá sankcia je zjavne neprimeraná a uvedená zmluvná podmienka je potom objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Za relevantné podľa názoru odvolacieho súdu nemožno považovať ani to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky žalobca predáva mobilný telefón za cenu nižšiu ako skutočnú. Takýto cenový rozdiel je výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovaným, pričom nič nebránilo žalobcovi zabezpečiť si plnenie zmluvných povinností zo strany žalovaného právne bezvadným spôsobom.

22. Keďže zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty, obsiahnuté v bode 2.5 dodatku k zmluve, je i podľa názoru odvolacieho súdu neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktorá je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. To, aká je v tomto konkrétnom prípade skutočne nároková výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k výške dlžnej sumy a časové obdobie, v ktorom bol žalovaný v omeškaní, je pre posúdenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky irelevantné, pretože súd musí vždy posudzovať charakter zmluvných dojednaní v súvislosti s aplikáciou na neurčitý okruh spotrebiteľov a na všetky do úvahy prichádzajúce možnosti aplikácie tohto dojednania.

23. Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie, vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, pričom svoje rozhodnutie zrozumiteľne a jasne odôvodnil.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, a preto by mu podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP vo vzťahu k žalobcovi patril nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Keďže si však žalovaný žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu žiadne trovy nevyplyvajú, odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP):

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)
- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)
- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)
  - dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)
  - v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)
  - dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).